

Thoren Business School i Umeå

Rektorn vid Thoren Business School Umeå

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Thoren Business School Umeå
i Umeå kommun

Tillsyn i Thoren Business School Umeå

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under Höstterminen 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Beskrivningar och beslut grundas på intervjuer med företrädare för huvudmannen, rektor, lärare, elever, handledare, dokumentstudier samt observationer gjorda vid skolbesöket.

Thoren Business School Umeå besöktes av Skolinspektionen mellan den 2 oktober 2013 och den 20 december 2013.

Fakta om skolan

Huvudman för Thoren Business School är aktiebolaget ThorenGruppen AB med organisationsnummer 556613-9290. Verksamheten startade läsåret 2006/07 och omfattar utbildningarna handels- och administrationsprogrammet, ekonomiprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet. Skolan följer läroplanen för Lgy 11. Skolan hade vid inspektionsbesöket 34 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Umeå kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner som Lycksele och Robertsfors. Skolan är centralt belägen inom promenadavstånd från Umeå busstation och Umeå järnvägsstation.

Skolan har under senare år haft ett vikande elevunderlag. Företrädare för huvudmannen och rektor uppger dock att det finns utrymme att under de kommande åren klara ytterligare minskande elevunderlag. Samtidigt uppges att skolan ha utarbetade strategier för att stärka skolan så att fler elever väljer Thoren Business School.

Med hänsyn taget till det låga elevantalet ter det sig vanskligt att beskriva elevernas kunskapsresultat ur ett generellt statistiskt perspektiv. De underlag som skolinspektionen tagit del av visar dock att i vilken utsträckning eleverna når minst kunskapskraven för E varierar starkt mellan kurserna och att anmärkningsvärt många elever inte når kunskapskraven för E.

Enligt skolan egen statistik har dock andelen elever som nått minst godkänd i de kurser skolan erbjuder ökat något från åren 2012 till 2013.

Helhetsbedömning

Thorén Business School har genom att utveckla sitt kvalitetsarbete under senare år skapat gynnsamma förutsättningar för att utveckla undervisningen och den pedagogiska lärmiljön. I samtal med rektor och i skolans övriga dokumentation framkommer att arbetet med att följa upp undervisningen och elevernas lärande mynnat ut i flera utvecklingsprojekt. Ett sådant exempel är utarbetande och genomförandet av en skolövergripande handlingsplan vad avser hög elevfrån-

varo och låg studiemotivation. De resultat som handlingsplanen mynnat ut i har även utvärderats. Andra exempel utgörs av arbetsprocesser skolan utarbetat för att ytterligare höja kvaliteten på undervisningen. Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan utarbetat system och rutiner för att planera, följa upp och utveckla undervisningen och att skolan ur flera aspekter också kan påvisa en positiv utveckling utifrån detta arbete.

Det finns dock utmaningar och brister som skolan behöver uppmärksamma och åtgärda. En sådan utmaning skolan själv uppmärksammat är den relativt höga andel elever som inte når minst godkänd i de kurser som erbjuds. Även om skolan uppmärksammat och analyserat detta menar skolinspektionen att elevernas resultat bör vara föremål för fördjupade kartläggningar, uppföljningar och analyser som kan ligga till grund för riktade åtgärder och handlingsplaner. Skolan behöver också se till att innehållet i det arbetsplatsförlagda lärandet för samtliga program är relevant i förhållande till examensmålen och kunskapskraven. Bland annat måste kontakterna utvecklas med både elever och handledare vid det arbetsplatsförlagda lärandet så att skolan kan följa upp och säkerställa att eleverna får den utbildning de har rätt till. Huvudmannen och skolan måste också ta ett större ansvar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet.

Andra områden som skolan behöver åtgärda är kännedomen bland elever om de kompetenser som finns att tillgå i elevhälsan. Det är också viktigt att elevernas behov framgår tydligt i de åtgärdsprogram som upprättas. De skriftliga rutiner som rektorn nyligen fastställt i hur arbetet med särskilt stöd ska bedrivas är inte implementerade hos lärare och för elevhälsans personal. Det är därför viktigt att skolan ser till att framtagna rutiner och arbetssätt görs kända för elever och skolans personal.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thoren Business School i Umeå att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 21 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Thoren Business School i Umeå måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Huvudmannen och skolan måste ta ansvar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet samt se till att en lämplig handledare utses som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget.
- Rektor måste se till att undervisningen vid det arbetsplatsförlagda lärandet utgår från och omfattar examensmålen samt ämnesplaner.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. Huvudmannen får besluta om att arbetsplatsförlagt lärande ska finnas på högskoleförberedande program och får då också besluta om i vilken omfattning. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser till det arbetsplatsförlagda lärandet och att det uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska se ut. I gymnasieförordningen framgår också att för den elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitats som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som i övrigt bedöms lämplig.

Handels- och administrationsprogrammet, som är ett yrkesprogram, omfattar 22 veckors arbetsplatsförlagt lärande. För de högskoleförberedande programmen ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet har skolan valt att arbetsplatsförlägga undervisningen under 11 veckor.

Skolan fastställer vilka delar av utbildningen för de respektive programmen som ingår i det arbetsplatsförlagda lärandet. Det kan röra sig om delar av eller hela kurser.

För handels- och administrationsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet fördelas tiden över samtliga terminer och omfattar två till tre veckor åt gången. Eleverna får till uppgift av skolan att utse arbetsplats för det arbetsplatsförlagda lärandet. Eleverna får hjälp av skolan om de inte hittar någon arbetsplats. Vid positivt besked lämnar eleven uppgifter om arbetsplatsen och handledare till skolan som samlar uppgifterna i en databas. Skolan har inga rutiner för att säkerställa handledaren har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och i övrigt är lämplig som handledare.

Vid intervjuer framkommer dock att för de elever i årskurs tre som väljer att genomgå en så kallad diplomering vid ekonomiprogrammet, ser det arbetsplatsförlagda lärandet ut på ett annat sätt. Här väljer skolan arbetsplats och kommunikation och kontakter med arbetsplats och handledare och skolan är väl utvecklade. Detta innefattar till exempel tydliga bedömningsmanualer och anvisningar för den utbildning som genomförs på arbetsplatsen.

För övriga program har skolan utarbetat ett informationsmaterial som eleverna tar med sig till handledarna vid periodens början. I detta inkluderas ett bedömningsformulär som handledaren fyller i vid periodens slut. Det är av allmän karaktär och innehåller uppgifter om närvaro och hur eleven skött sig.

Vid intervjuer med handledare vid nyligen aktuella arbetsplatser framkommer att kopplingen mellan examensmål/ämnesperplaner och elevens lärande på arbetsplatsen i stor utsträckning är okänd. Intervjuade elever ger uttryck för att det arbetsplatsförlagda lärandet är en praktik av allmän karaktär. "Det är intressant att pröva på olika arbetsplatser". De beskriver också att de kan få i uppgift att undersöka ett område, exempelvis ergonomi inom idrott och hälsa, som de senare återrapporterar till skolan vid hemkomst. I detta exempel ligger ansvaret för lärandet i stor utsträckning på eleven.

Intervjuer med elever, handledare och lärare visar också att det varierar i vilken utsträckning skolan tar kontakt med elever och handledare under och efter APL perioden. Vi tillfället för inspektionen erbjöd skolan heller ingen handledarutbildning.

Thoren Business School har valt ett arbetsplatsförlagt lärande i relativt stor omfattning, särskilt avseende de högskoleförberedande programmen där sådant inte måste ingå. Detta innebär ett stort ansvar för huvudmannen och skolan så att det säkerställs att eleverna får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd samt att den utbildning som ges svarar mot examensmålen och ämnesperplanerna. Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans anordnade av det arbetsplatsförlagda lärandet. Bristerna avser ansvaret för anskaffning av lämpliga arbetsplatser och handledare samt kopplingen mellan det arbetsplatsförlagda lärandet och styrdokumentet.

Enligt skollagen har huvudmannen ansvar för att skaffa platser till det arbetsplatsförlagda lärandet och att de krav som finns på utbildningen uppfylls, däri ligger bland annat att se till att arbetsplatsen har tillräcklig bredd och djup i sin verksamhet för det aktuella utbildningsområdet. Skolinspektionens bedömning är att skolan lägger ett för stort ansvar på eleverna att skaffa arbetsplatser för det arbetsplatsförlagda lärandet. Skolan tar heller inte sitt ansvar för att göra en bedömning huruvida arbetsplatsen är lämplig för det aktuella utbildningsområdet. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan inte säkerställt att handledarna har de nödvändiga kunskaper och erfarenheter som krävs för uppdraget. Skolinspektionen vill också påtala att de brister i kommunikation mellan handledare och lärare som nämnts kan medföra att skolan saknar tillräckliga underlag för bedömning och betygssättning av elevens lärande under det arbetsplatsförlagda lärandet.

Författning

4 kap. 12 och 14 §§ gymnasieförordningen.

Särskilt stöd**Bedömning**

Thoren Business School i Umeå måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- I skolan åtgärdsprogram måste det tydligt framgå vilka behoven är.

Motivering

Om det genom uppgifter framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor se till att behovet utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram upprättas. Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar i vissa fall tydliga beskrivningar av vilka behov som eleven har. Åtgärdsprogrammen innehåller främst kortfattade nulägesbeskrivningar, beslutade åtgärder samt angivelser om uppföljningstillfällen. Skolinspektionens granskning visar också de skriftliga rutiner som skolan fastställt i hur arbetet med särskilt stöd ska bedrivas ännu inte kända för hela elevhälsans personal. Elevhälsan är en viktig resurs i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Det kan gälla både i utredningsfasen, men inte minst när en skola ska identifiera vilka behov en elev har. Skolinspektionen menar därför att det är viktigt att skolan implementerar de rutiner som tagits fram så att elevhälsans roll och funktion förtydligas när elevers behov formuleras i arbetet med särskilt stöd.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att rektorn måste se till att i de åtgärdsprogram som utarbetas på skolan måste tydligt framgå vilka behov eleverna har.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Thoren Business School i Umeå måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Thoren Business School måste se till att eleverna har reell tillgång till samtliga kompetenser som ska ingå i elevhälsan.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolan finnas tillgång till elevhälsan som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För de medicinska insatserna ska det finnas skolläkare och skolsköterska. Eleverna får också vid behov anlita elevhälsan för enkla sjukvårdsinsatser. Eleverna ska också ha tillgång till psykolog och kurator, och det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

På skolan finns specialpedagog, skolpsykolog samt studie- och yrkesvägledare vilka har samma roller och funktioner för Yrkesgymnasiet som är stationerad i samma lokaler. Skolsköterska och skolläkare inom elevhälsan köps in vid behov för specifika insatser efter bedömning av skolpsykologen som är skolans kontaktperson med företaget. Skolsköterskan genomför hälsosamtal med eleverna en gång om året. I det avtal skolan har med företaget som levererar de medicinska kompetenserna, finns inget ekonomiskt tak utan baseras på de behov skolan har. Skolans avtal utgår således från att skolan får tillgodosett behovet av kompetenser för specifika ändamål när behov av dessa uppstår. Skolinspektionen kan dock konstatera att elevintervjuer indikerar att eleverna inte känner till att det på skolan finns tillgång till skolsköterska. Därmed känner inte eleverna till sin rätt att vid behov anlita elevhälsan för enklare sjukvårdsinsatser och kan därmed inte sägas ha tillgång till denna kompetens i den utsträckning lagen kräver.

Utifrån de intervjuer som genomförts med elever och den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår heller inte att det finns tillgång till kurator eller annan kompetens med uppdrag att vid behov ansvara för psykosociala insatser. Rektor uppger vid faktagranskning att psykologen på skolan också har uppdraget att ansvara för psykosociala insatser. Eftersom eleverna inte känner till att det finns en kurator på skolan kan de inte anses ha tillgång till denna kompetens om sådana behov uppstår.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att eleverna vid Thoren Business School inte har reell tillgång till alla de funktioner som ska ingå i elevhälsan.

Författning

2 kap. 25 och 27 § skollagen, Rektorns ansvar, Lgy 11 2.6

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Thoren Business School i Umeå måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Huvudmannen måste se till att elevernas slutbetyg skickas till kommunen där skolan är belägen.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts ska lämna över elevernas slutbetyg eller de betygsdokument eleven får efter fullföljd gymnasieutbildning till den kommun där skolan är belägen.

Vid tillsynen framkom att Thoren Business Scholl saknar rutiner för säkerställa att elevernas slutbetyg skickas till kommunen där skolan är belägen.

Författning

29 kap. 18 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Kristian Hansson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernars utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.